

Др Вања СЕРЈЕВИЋ
судија Привредног суда у Нишу

НЕДОЗВОЉЕНА РАСПОЛАГАЊА СТРАНАКА ЗАХТЕВИМА У ПОСТУПЦИМА ПРЕД ПРИВРЕДНИМ СУДОМ – УЛОГА СУДА И ТЕРЕТ ДОКАЗИВАЊА

Резиме

Предмет рада је анализа судских предмета у којима је првостепени суд спречио недозвољена располагања странака у поступку, сагласно члану 3 став 3 Закона о парничном поступку. Недозвољена располагања странака су, у анализираним случајевима, имала одлике веома снажних индикатора прања новца и коруптивних радњи органа стечајног поступка. Намера аутора је да укаже на важност транспарентности рада судова (не само тока судског поступка, већ и правилности утврђеног чињеничног стања), као и научне анализе примене права у датом случају. Закључак је да на квалитет донетих судских одлука и независност судија утиче већи број интерних и екстерних фактора, које је аутор спремна да изложи јавности у неком од наредних радова.

Кључне речи: *недозвољена располагања, прање новца, судска пракса.*

I Увод

Пракса судова Републике Србије показује да се судски поступци често користе као средство за легализацију противзаконитих аката и трансакција. Оваква пракса је, нарочито, изражена у вези са противзаконитим пословним актима и трансакцијама у привреди, поводом којих странке – недозвољеним располагањем захтевима у судском поступку пред привредним судом – покушавају и, нажалост, веома често успевају да таквим актима и трансакцијама дају судски печат легалности.

Овај чланак је покушај аутора да укаже на наведену појаву, као и на значај превентивног деловања судова, који су, према члану 3 став 3 Закона о парничном поступку, дужни да спрече недозвољена располагања

захтевима странака. Наиме, одредбом члана 3 став 3 ЗПП прописано је да је суд дужан да спречи располагања странака која су у супротности са принудним прописима, јавним поретком, правилима морала и добрим обичајима.

Стручност, професионалност и независност судства, односно судија као носилаца правосудних функција, од пресудног су значаја за спречавање недозвољених располагања странака у поступку, а тиме и за заштиту државног и правног поретка Републике Србије. У раду се износе, по мишљењу и искуству аутора, неки од значајнијих примера из актуелне судске праксе, са циљем да се стручној, али и широј јавности укаже на значај проблема, као и на стање и перспективе српског правосуђа.

Структура рада је прилагођена тематској садржини описаних случајева из судске праксе привредних судова (тачније, Привредног суда у Нишу, као првостепеног, и Привредног апелационог суда у Београду, као другостепеног), уз поштовање ограничења која се односе на анонимитет странака у поступку и чињеничног стања.¹ Стога је рад подељен на наслове који одговарају изабраним тематским примерима, а то су: (II) Парнице за утврђење потраживања на основу фиктивних исправа и правних послова (као индикатора прања новца) и (III) Коруптивне радње стечајних органа и учесника у поступку продаје имовине стечајног дужника. Про-

1 Појединачни случајеви су обрађени тако да се не наводе имена странака, а изнето чињенично стање (које је нужно у анализи конкретног случаја) ограничено је на опште чињенице (не наводе се појединачне чињенице које се односе на бројеве докумената и датуме предузетих аката и радњи). Притом, неизбежно је да се странке у поступку могу препознати у описаном случају, а могуће је и то да шира јавност препозна у датом опису судски поступак који је био предмет повећане медијске пажње. Анализа судске праксе је ограничена на поступке који су решени у првостепеном и другостепеном поступку (иако можда нису нужно и правноснажно окончани). Анализа примене права у појединачном случају израз је слободе научне мисли и закључака аутора, који су подложни критици стручне јавности. У вези са тим, аутор наглашава да изнети закључци у раду произлазе из примене права на евидентне чињенице посебног случаја, а указивање на недозвољена располагања захтевима странака и учесника у судском поступку у сагласности је са границама овлашћења и дужности суда да таква располагања спречи (члан 3 став 3 ЗПП) и на њих отворено укаже у судској одлуци. Таква, недозвољена располагања су, у великом броју случајева у пракси, последица коруптивних радњи. (Корупција, у ширем смислу, представља сваки облик повреде принудних прописа или избегавање њихове примене, без обзира да ли је то учињено у намери стицања противправне имовинске користи). Научна и стручна анализа актуелне судске праксе представља важну полугу контроле и транспарентности рада судова, те је намера аутора да овим радом пружи свој скромни, али не и коначни допринос транспарентности, уз позив стручној јавности да се у тај процес активније (и слободније) укључи.

сторна ограниченост је разлог због кога ће неки други, такође битни облици недозвољених располагања у судском поступку бити предмет стручне обраде у наредним ауторским радовима.²

У оквиру сваке тематске целине, аутор аналитички износи правни став првостепеног и другостепеног суда, док се у оквиру прве тематске целине уопштено бави и проблемом терета доказивања битних чињеница, указивањем на сложеност и специфичност примене правила о терету доказивања чињеница о основу и циљу правног посла у привредним споровима.

II Парнице за утврђење потраживања на основу фиктивних исправа и правних послова (као индикатора прања новца)

У парници за утврђење оспореног новчаног потраживања према стечајном дужнику, тужилац је тражио да суд утврди да постоји његово потраживање према туженом (у износу од око ½ милиона евра), а на основу исправа (извода отворених ставки и фактура) чију је пуноважност тужени оспорио позивајући се на непостојање основа. Тужени је стечајни дужник чија је пословна документација у значајном делу уништена или скривена у периоду који је непосредно претходио отварању стечаја, тако да се у преузетој документацији не налазе исправе на које се тужилац позвао у тужби.

Првостепени суд је утврдио да приложени извод отворених ставки (као исправа о усаглашавању стања међусобних потраживања између привредних субјекта) не садржи податке о основу и висини појединачних потраживања тужиоца према туженом, већ само податке о салду (укупном износу потраживања тужиоца према туженом на одређени дан). Такође, ова исправа не садржи ни податке о личном имену и презимену лица која су је својеручно потписала у име повериоца и дужника (иако је оверена печатима правних лица), као ни податке о функцији (радном месту) коју та лица обављају у правном лицу. Увидом у приложене фактуре о промету робе и услуга, суд је утврдио да исте садрже податке о трећим лицима као добављачима – што потврђује вероватност навода туженог да се ради о роби и услугама трећих лица.³ Притом, ту-

2 Посебно су значајне злоупотребе у области јавних набавки (парнице по тужби добављача за наплату потраживања по ништавим уговорима о јавној набавци), као и у области промета непокретности (недозвољени облици промета, прања новца).

3 Фактура није довољан доказ о основу и предмету потраживања, већ је потребно да буду достављене и отпремнице, као и друге прописане исправе о кретању робе и промету робе и

жилац није изнео и доказао чињенице о односу трећих лица, као добављача робе и услуга, према тужиоцу и туженом. У вези са тим, није изнео и доказао чињенице да су испуњени услови за промену дужника (у погледу сагласности повериоца и новог дужника) преузимањем дуга, приступањем дугу или преузимањем испуњења (члан 446-453 Закона о облигационим односима, „ЗОО“), као ни чињенице да су испуњени услови и да постоји основ за стицање статуса солидарних дужника између тужиоца и туженог према трећим лицима, као добављачима, и за остваривање права на регрес. Осим ових, један број фактура се односио на закупнину, а нису садржале податке о уговору о закупу и предмету закупа (нити су уз тужбу приложени уговори о закупу, као исправе које потврђују постојање основа настанка пословне промене).

На основу утврђених чињеница, применом правила о терету доказивања, првостепени суд је закључио да тужилац није изнео и доказао чињенице о постојању основа потраживања, те је оценио да тужбени захтев представља недозвољено располагање тужиоца у поступку, сходно члану 52 ЗОО у вези члана 3 став 3 ЗПП, и донео пресуду о одбијању тужбеног захтева. Чланом 52 ЗОО је, наиме, прописано да је уговор ништав ако основ не постоји или је недопуштен, док је чланом 3 став 3 ЗПП прописано да је суд дужан да спречи недозвољена располагања странака у поступку (располагања захтевима који су супротни принудним прописима, јавном поретку и правилима морала).

Другостепени суд је укинуо првостепену пресуду, уз образложење које је објављено у електронској бази судске праксе у облику сентенце следеће садржине: „Како је законска претпоставка да одређени правни посао има основ, терет доказивања чињенице да он не постоји или да је недопуштен је на страни која то тврди.“⁴

Првостепени суд је у поновљеном поступку остао при раније донетој одлуци, налазећи за то потврду у правној логици, као и релевантним и референтним правним изворима о прању новца у промету робе и услуга (енгл. „ТВМЛ“ – *Trade-Based Money Laundering*) и примени правила о терету доказивања. Наиме, правна логика налаже да се законска претпоставка о постојању основа (који није изражен у правном послу)

услуга (иако је могуће да и те исправе буду фиктивне, а нарочито код правних послова и трансакција између повезаних лица).

4 Сентенца објављена у електронској бази судске праксе, Paragraf Lex (приступљено дана 20.02.2017. године), Решење Привредног апелационог суда, Пж 8458/2015 од 28.12.2016. године.

може односити само на грађанске правне послове (уговоре и правне радње закључене поводом грађанскоправних облигационих односа), али не и на правне послове између привредних субјеката.⁵ Привредне субјекте и правна лица, уопште, обавезује дужност вођења евиденције о насталим пословним променама, предвиђена принудним прописима из области рачуноводства (заједно са прихваћеним међународним рачуноводственим стандардима). Тачније, пословне књиге, као и рачуноводствене исправе (које служе за евиденцију пословних промена) морају садржати податке о основу настале пословне промене (продаја/куповина робе, пружање услуге, закуп, преузимање дуга, јемство, итд). Стога се случајеви непоштовања ове обавезе (неприказивањем основа у рачуноводственим исправама и пословним књигама) уобичајено у развијеним правним системима сматрају снажним индикаторима прања новца путем фиктивних правних послова и фиктивних исправа.⁶

Проистиче да примена става да се одредба члана 51 став 3 ЗОО примењује и на привредне субјекте погодује пословима прања новца стеченог нелегалним активностима, док је сам став у озбиљној колизији са принудним прописима из области рачуноводства и ревизије. Стога правна логика налаже да се законска претпоставка из члана 51 став 3 ЗОО не може примењивати на послове између привредних субјеката, па отуда у привредним споровима нема места ни примени правила о терету доказивања на страни која тврди супротно (да основ не постоји или да је недопуштен). Осим тога, правна теорија дозвољава одступање од општих правила о терету доказивања у специфичним случајевима, а посебно када се ради о доказивању тзв. негативних чињеница (што је овде случај – чињеница да не постоји основ), или када постоји значајна асиметричност положаја странака у погледу могућности приступа одређеној документацији.⁷

5 Чланом 51 став 3 Закона о облигационим односима прописано је да се претпоставља да обавеза има основ, иако он није изражен.

6 Видети: *Money Laundering Typologies, Money Laundering Case Studies*, 2nd ed., OSCE Mission to Serbia, 2015, доступно на адреси: www.apml.gov.rs/REPOSITORY/1663_money-laundering-typologies-2015.pdf, 21.02.2017.

7 Ради се о тзв. обрнутом терету доказивања (енгл. *reverse burden of proof*) у случајевима испитивања сумње о прању новца (видети: *Typologies Report on Laundering Proceeds of Organised Crime*, Council of Europe, MONEYVAL 2015(20)), као и о враћању терета доказивања на странку која има приступ документацији или специфичним подацима (енгл. *proof of fact lying within the peculiar knowledge of a party*). Видети: William M. Best, *An Exposition of the Practice Relative to the Right to Begin and Right to Reply in Trials by Jury, and in Appeals at Quarter Sessions*, London, Richards and Co., Law Booksellers, 1837, 23-24 (доступно на: <https://books.goo>

III Коруптивне радње стечајних органа и учесника у поступку продаје имовине стечајног дужника

У једном предмету стечаја (банкротства) привредног субјекта, дошло је до продаје производно-пословне имовинске целине стечајног дужника на штету разлучних и стечајних поверилаца, као и других учесника у поступку продаје непосредном погодбом. Извршена продаја последица је коруптивних радњи стечајног управника и одабраног (привилегованог) понуђача – купца, као и пуномоћника купца (адвоката) који је својим активностима значајно допринео да се таква корупција прикаже као наводно страно улагање (заправо, евидентно прање новца) и омогући политичка подршка у поступку накнадне правне заштите извршене куповине (у парници за утврђење ништавости уговора о продаји).

Наиме, овај адвокат (пуномоћник понуђача у поступку продаје имовине стечајног дужника непосредном погодбом) омогућио је наводном „страном“ инвеститору (предузећу из једне суседне земље о коме на Интернету нису били доступни никакви подаци) да за свега 15.000,00 (петнаест хиљада) динара оснивачког улога оснује предузеће у Републици Србији, и то са регистрованим седиштем у његовој адвокатској канцеларији, свега непуна два месеца пре него што је тако основано предузеће купило производно-пословну имовинску целину стечајног дужника.⁸ У поступку продаје имовине стечајног дужника, исти адвокат је иступио као правни саветник предузећа чије је седиште регистровано у његовој адвокатској канцеларији, а сачинио је и нацрт спорног уговора о продаји производно-пословне имовинске целине стечајног дужника.

Стечајни управник је, с друге стране, потпуно евидентно повредио принудне одредбе Закона о стечају које се односе на поступак продаје имовине стечајног дужника непосредном погодбом (што је утврђено на основу *prima facie* документације о продаји – одлука стечајних органа и преписке између стечајног управника и појединачних понуђача). Наиме, стечајни управник је пропустио да Обавештење о намери, плану продаје, начину продаје и роковима (даље: „Обавештење“) – достави на начин и у време који су прописани у члану 133 Закона о стечају.⁹ Тачније,

gle.com); Kevin W. Saunders, „The Mythic Difficulty in Proving a Negative“, *Seton Hall L. Rev.*, бр. 15, 1984-1985, 276.

8 Наведено предузеће, коме је стечајни управник продао производно-пословну имовинску целину стечајног дужника, назваћемо за потребе референце у даљем тексту ознаком: „X“.

9 Закон о стечају, *Службени гласник РС*, бр. 104/2009, 99/2011 – др. закон и 71/2012 – одлука УС.

израђено Обавештење – супротно члану 133 став 5 тачка 4) и 5) овог закона – није садржало податке о купцу који се предлаже и продајној цени имовине. Осим тога, ово Обавештење – супротно одредби става 2 истог члана – није достављено најкасније 15 дана пре дана одржавања продаје непосредном погодбом (нити је садржало обавештење о датуму продаје), чиме је стечајни управник ускратио могућност повериоцима и осталим заинтересованим лицима (међу којима, пре свега, осталим учесницима – понуђачима) да изјаве приговор на предложену продају. Тиме је избегао могућност да стечајни судија, одлучујући о изјављеним приговорима, одложи планирану продају у смислу члана 133 став 7 Закона о стечају.

Из одредби члана 133 став 2 и члана 133 став 5 тачка 4) и 5) Закона о стечају – које су повређене у предметном поступку продаје имовине стечајног дужника – проистиче да је стечајни управник дужан да Обавештење о намери, плану продаје, начину продаје и роковима достави тек након спроведеног поступка преговарања са подносиоцима понуда, а не пре него што је тај поступак уопште и отпочео. Супротно томе, у предметном случају је Обавештење достављено пре него што је поступак преговарања отпочео (те и не садржи законом прописане обавезне елементе о предложеном купцу и предложеној продајној цени). Заправо, стечајни управник је Обавештење из члана 133 став 5 (које се односи на продају непосредном погодбом) дао у форми Обавештења из члана 133 став 4 Закона о стечају (које се односи на продају јавним прикупљањем понуда) – чиме је извршио својеврсну конфузију између ова два начина (модела) продаје имовине стечајног дужника.

Даље, стечајни управник је омогућио продају имовине привилеговањем напред наведеног предузећа „Х“, иако је други учесник у поступку истакао повољнију понуду за куповину.¹⁰ То је учинио стварањем привида да је понуда предузећа „У“ била неблаговремена, чиме је упао у замку сопствене недоследности, имајући у виду да је претходно исту понуду разматрао као благовремену и о њој обавестио одбор поверилаца.¹¹

Притом, рок за достављање понуда заинтересованих лица у поступку продаје непосредном погодбом није био означен у Огласу о про-

10 Наведено предузеће, које је истакло бољу понуду, а на чију штету је повређен поступак продаје непосредном погодбом, назваћемо за потребе референце у даљем тексту ознаком: „У“.

11 Ово обавештење одбору поверилаца о повољнијој понуди понуђача „У“ упутио је, међутим, тек на дан закључења и солемнизације уговора о продаји производно-пословне целине стечајног дужника (електронском поштом), али није чекао одлуку одбора поверилаца, већ је касније истога дана приступио закључењу уговора са понуђачем „Х“.

даји производно-пословне целине стечајног дужника, нити је Оглас садржао упозорење заинтересованим лицима о последицама пропуштања достављања благовремених понуда, већ само позив заинтересованим лицима да се обрате стечајном управнику до одређеног датума. Такав позив је у складу са природом поступка продаје непосредном погодбом, у коме не важе формалне одредбе о року достављања запечаћених писаних понуда (као у поступку продаје имовине јавним прикупљањем понуда). Тачније, позив заинтересованим лицима да се јаве стечајном управнику до одређеног дана не представља рок за достављање понуда, већ рок за изражавање заинтересованости за учешће у поступку преговарања са стечајним управником.

Стога, питање благовремености понуде тужиоца не представља релевантно питање у поступку продаје имовине стечајног дужника непосредном погодбом, већ се свака понуда која је достављена до дана израде Обавештења о намери, плану продаје, начину продаје и роковима (у смислу члана 133 став 5 Закона о стечају) – сматра благовременом. Имајући у виду да је стечајни управник, у конкретном случају, ово Обавештење доставио пре почетка поступка преговарања (уместо по окончању тог поступка) – уз напред наведене повреде принудних одредаба Закона о стечају – јасно је да је понуда предузећа „Y“ била благовремена, једнако као и измењена и од стране стечајног управника прихваћена понуда предузећа „X“ (која је након понуде предузећа „Y“ повећана тако да представља повољнију понуду).

Предметну продају одликује и одсуство одлуке одбора поверилаца о давању сагласности на продају имовине предузећу „X“ по увећаној цени из измењене понуде (која је била виша од понуђене цене предузећа „Y“) – што је неопходан услов продаје имовине стечајног дужника непосредном погодбом према Националном стандарду бр. 5 за управљање стечајном масом (када је конкретна понуда достављена од стране потенцијалног купца нижа од 50% од процењене вредности предмета продаје, што је овде случај). Постојала је, наиме, само одлука одбора поверилаца о давању сагласности стечајном управнику за продају производно-пословне имовинске целине стечајног дужника за цену из претходне понуде предузећа „X“ (која је била нижа од понуђене цене предузећа „Y“). Наведено указује да је принцип равноправности учесника у поступку продаје нарушен привилеговањем предузећа „X“, имајући у виду да је понуда предузећа „Y“ била повољнија; притом, нејасно је (и недокументовано) на који начин је предузећу „X“ допуштено да мења своју понуду (како би стекла

статус најповољније), а да таква могућност није истовремено пружена предузећу „Y“ и осталим понуђачима.¹²

У завршници описаног поступка продаје, стечајни управник је приступио закључењу уговора о продаји са привилегованим понуђачем, иако у Закону о стечају није предвиђено да се закључује уговор са најповољнијим понуђачем, већ да стечајни судија доноси решење којим се констатује да је извршена продаја и налаже одговарајућем регистру да по правноснажности решења изврши упис права својине и брисање терета насталих пре продаје – као законом прописани основ стицања својине на имовини купљеној у поступку стечаја, сагласно члану 133 став 12 Закона о стечају.¹³

Уследио је парнични поступак – по тужби предузећа „Y“ за утврђење ништавости уговора о продаји (са предлогом за одређивање привремене мере забране располагања имовином уз враћање предмета продаје у државину стечајном дужнику) – у коме је првостепени суд, без икаквих резерви, имао став да се активна легитимација тужиоца и дозвољеност тужбе и предлога за одређивање привремене мере не доводе у питање. Према датом образложењу првостепене одлуке о одређивању привремене мере, право на истицање ништавости правног посла или правне радње припада сваком заинтересованом лицу (члан 109 став 1 ЗОО). Поред тога, тужилац је у поступку стечаја имао статус заинтересованог лица за куповину имовине стечајног дужника (понуђача), из чега јасно проистиче и његов конкретни правни интерес за покретање парнице за утврђивање ништавости уговора о продаји те имовине, као и поступка за одређивање привремене мере ради привременог уређења њеног статуса и заштите. Дозвољеност предметне привремене мере и тужбе не доводи се у питање ни посебним одредбама Закона о стечају којима је прописано да се продаја може оспоравати само од стране поверилаца стечајног дужника, приговором стечајном судији на обавештење стечајног управника о извршеној продаји (члан 133 став 9 Закона о стечају). Ово из разлога што је сам стечајни управник одступио од законом прописаног поступка про-

12 Индикативно је и то да је измењена понуда предузећа „X“ само незнатно премашила понуду предузећа „Y“.

13 Све напред означене повреде принудних одредби Закона о стечају, као и активности пуномоћника привилегованог понуђача, представљају веома снажне индикаторе прања новца (енгл. *red flag indicators of money laundering*). Видети: *Money Laundering Typologies, Money Laundering Case Studies*, 2nd ed., OSCE Mission to Serbia, 2015, 9; *Typologies Report on Laundering Proceeds of Organised Crime*, Council of Europe, MONEYVAL 2015(20), 57.

даје имовине стечајног дужника непосредном погодбом и, као што је напред наведено, сопственим коруптивним радњама спречио заинтересована лица да изјаве приговор на предложену продају, а стечајног судију да (у случају оправданости приговора) одложи продају и наложи му предузимање корективних радњи.

Међутим, другостепени суд је – у одлуци о преиначењу првостепеног решења о одређивању привремене мере – изразио став да првостепени суд није правилно ценио дозвољеност тужбе са овако предложеном привременом мером. Према датом образложењу, „правни пут оспоравања законитости продаје је подношење жалбе на решење стечајног судије којим се констатује да је извршена продаја имовине стечајног дужника и одређен упис права својине у корист купца, а што произлази из одредби члана 133 став 12 Закона о стечају, а у вези члана 45 став 1 истог закона; то, даље, значи да се законитост спроведене продаје коначно цени у поступку по жалби на решење стечајног судије; правни лек је и приговор на извршену продају у складу са чланом 133 став 9 Закона о стечају, те стечајни судија у складу са чланом 18 Закона о стечају одлучује о приговору на предложену продају и извршену продају. Из наведеног следи да се законитост предметне продаје цени у стечајном, а не у парничном поступку, што јасно произилази из одредби члана 18, 132 и 133 Закона о стечају; идентично правно становиште садржано је и у пресуди Врховног касационог суда Прев 238/13 од 03.07.2014. године.“¹⁴

IV Закључак

Заштита државног и правног поретка зависи од спремности судства да спречи недозвољена располагања странака у поступку, која за циљ имају легализацију противзаконитих правних аката и радњи. У при-

14 Решење Привредног апелационог суда, 2 Пж 6405/15 од 21.10.2015. године. Као што је у опису случаја наведено, радњама стечајног управника онемогућено је заинтересованим лицима да поднесу приговор на предложену продају. Такође, до дана подношења тужбе није било донето решење стечајног судије којим се констатује да је продаја извршена. То решење је донето у току парничног поступка за утврђење ништавости уговора о продаји, а жалба одбора поверилаца против решења стечајног судије је одбијена, чиме је стечајни поступак несметано настављен и, у међувремену, закључен. Првостепени парнични поступак по тужби за утврђење ништавости уговора о продаји је окончан решењем о одбацивању тужбе (применом напред наведеног става другостепеног суда о недозвољености тужбе, као правноснажно решеног претходног питања). Одлука по жалби тужиоца против тог решења још увек није донета до дана завршетка овог рада (31.03.2017), иако је од дана подношења жалбе и достављања предмета другостепеном суду прошло више од годину дана.

вредним споровима, таква располагања су често у вези са прањем новца и корупцијом. Анализирани случајеви интуитивно указују на системске и кадровске недостатке правосудног система Републике Србије, који – путем разноврсних интерних и екстерних фактора – утичу на квалитет и стручност донетих судских одлука. Аутор изражава спремност да те недостатке аналитички изложи јавности у неком од наредних радова.

Vanja SERJEVIĆ, PhD
Commercial Court of Niš

ILLEGAL PARTIES' CLAIMS IN COMMERCIAL COURT PROCEEDINGS – THE ROLE OF THE COURT AND THE BURDEN OF PROOF

Summary

The paper's subject is the legal analysis of cases in which the first-instant commercial court dismissed illegal parties' claims that were based on the strong red-flag indicators of trade-related money laundering, as well as on the corruptive practices of bankruptcy practitioners. The aim of the author is to emphasize the role of judicial transparency, pertaining to procedure, but also to fact-checking and scientific case-analysis by legal scholars. The author concludes that the quality and independence of the first-instant courts' reasoning and decisions are significantly bounded by many internal and external factors of influence (which she plans to expose and analyse in one of her succeeding articles).

Key words: *illegal claims, money laundering, judicial practice.*